

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 4. oktobrī

ES revidenti brīdina: ES nevajadzētu dot solījumus, ja tie nav izpildāmi

Šodien publicētajā ERP gada pārskatā par ES budžetu Eiropas Revīzijas palāta (ERP) brīdina, ka Eiropas Savienībai nevajadzētu dot veltas cerības, ja tās nav piepildāmas. Pārskata priekšvārdā ERP priekšsēdētājs *Klaus-Heiner Lehne* norāda, ka kopējais ES budžets nepārsniedz apmēram 1 % no visas Eiropas Savienības nacionālā kopienākuma. Šā iemesla pēc ES ir jāapzinās, ko tā reāli spēj izdarīt ar tai uzticēto naudu, īpaši tagad – laikā, kad Savienība drīz aizsāks nākamo septiņģadu budžeta ciklu. *“Secinājums ir vienkāršs,” atzīst priekšsēdētājs Lehne, “nevajadzētu izteikt solījumus, ko ES nevar izpildīt.”*

2017. gada pārskatā revidenti secina, ka ES pārskati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par ES finanšu stāvokli. Jau otro gadu pēc kārtas revidenti sniedz atzinumu ar iebildēm (nevis negatīvu atzinumu) par pārskatiem pakārtoto darījumu pareizību. Citiem vārdiem, nozīmīgā daļā revidēto 2017. gada izdevumu kļūdu līmenis nebija būtisks.

Turklāt, kā atzīst revidenti, pārkāpumu līmenis ES izdevumos turpina samazināties. Aplēstais kļūdu līmenis maksājumos 2017. gadā bija 2,4 %, kas ir zemāks nekā 2016. gadā (3,1 %) un 2015. gadā (3,8 %). Tajā pašā laikā bija pietiekami daudz informācijas, lai novērstu vai atklātu un labotu nozīmīgu daļu kļūdu, piemēram, lauku attīstības maksājumos. Ja dalībvalstu iestādes būtu izmantojušas šo informāciju, lai kļūdas izlabotu, aplēstais kļūdu līmenis būtu bijis zem 2 % sliekšņa vēl lielākai daļai ES budžeta.

Problēmas joprojām saglabājas, īpaši tad, ja maksājumus no ES budžeta atbalsta saņēmējiem veic, pamatojoties uz radušos izmaksu deklarācijām, kā tas ir lauku attīstības un kohēzijas jomā. Vēl citas šādā veidā finansētas darbības ir pētniecība, mācību shēmas un attīstības palīdzības projekti.

Dalībvalstīm joprojām sagādā problēmas Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu resursu izmantošana, un ES budžets joprojām saskaras ar ievērojamu spiedienu, ko rada turpmākajiem gadiem saistībā paredzēto maksājumu vērtība. Revidenti atzīst, ka budžeta elastības palielināšanas pasākumi ir bijuši noderīgi, taču ar tiem varētu nepietikt. Liela apjoma saistības apvienojumā ar zemu maksājumu līmeni paaugstināja neizpildītās budžeta saistības līdž

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto gada pārskatu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

267,3 miljardiem EUR– nekad iepriekš šī summa nav bijusi tik liela. Revidenti saka, ka, plānojot nākamo daudzgadu finanšu shēmu, šim jautājumam jāpiešķir prioritāte.

2017. gada pārskats galvenokārt attiecas uz ES izdevumiem saskaņā ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu (2014.–2020. g.), bet mazliet ir aptverti arī iepriekšējie gadi. Priekšsēdētājs *Lehne* domā, ka tādējādi uzskatāmāk ir redzams, kā pēc politiska lēmuma pieņemšanas parasti ir vajadzīgi vairāki gadi līdz līdzekļi nonāk pie saņēmēja. Tas norāda arī uz to, cik svarīgi ir novērst problēmas jau pašā sākumā, jo lēmumiem par ES līdzekļu tērēšanu ietekme ir vēl daudzus gadus uz priekšu.

Piezīmes izdevējiem

Eiropas Revīzijas palāta ir neatkarīga Eiropas Savienības revīzijas iestāde. Tās revīzijas ziņojumi un atzinumi ir būtisks elements ES pārskatatbildības ķēdē, jo tos izmanto, lai prasītu atbildību no tiem, kuru pārziņā ir ES budžeta pārvaldība. Pirmām kārtām par to atbild Eiropas Komisija līdz ar citām ES iestādēm un struktūrām. Tomēr aptuveni divām trešdaļām izdevumu – galvenokārt dabas resursu un kohēzijas jomā – pārvaldības pienākums tiek dalīts ar dalībvalstīm.

ES izdevumi 2017. gadā kopumā bija 137,4 miljardi EUR jeb aptuveni 270 EUR uz vienu iedzīvotāju. Šāds izdevumu apmērs atbilst aptuveni 0,9 % ES nacionālā kopienākuma un aptuveni 2 % no ES dalībvalstu kopējiem publiskā sektora izdevumiem. 2017. gadā dabas resursu joma veidoja lielāko daļu no revidētajiem izdevumiem (56 %), turpretī atšķirībā no iepriekšējiem gadiem kohēzijas jomas izdevumu daļa bija relatīvi neliela (8 %), jo pieņemto izdevumu līmenis bija zems.

Katru gadu revidenti pārbauda ES pārskatus un sniedz atzinumu par diviem jautājumiem: vai pārskati ir precīzi un ticami un vai ir pierādījumi tam, ka nauda ir saņemta vai izmaksāta kļūdaini (likumība un pareizība).

Kopš 2007. gada atzinums, ko revidenti sniedz par ES pārskatiem, ir bijis bez iebildēm. Taču līdz pagājušajam gadam stāvoklis bija tāds, ka katru gadu kopš 1994. gada atzinums par izdevumu likumību un pareizību bija negatīvs.

Atzinums bez iebildēm nozīmē, ka skaitliskie dati sniedz skaidru un patiesu priekšstatu un ir ievēroti finanšu pārskatu sagatavošanas noteikumi. Atzinums ar iebildēm nozīmē, ka revidenti nevar sniegt “tīru” atzinumu (jeb atzinumu bez iebildēm), tomēr konstatētās problēmas nav plaši izplatītas. Negatīvs atzinums norāda uz plaši izplatītām problēmām.

Lai izstrādātu revīzijas atzinumu, revidenti pārbauda darījumu izlases nolūkā sniegt statistiski pamatotas aplēses par to, kādā apmērā ieņēmumos un dažādās izdevumu jomās ir kļūdas. Viņi salīdzina aplēsto kļūdu līmeni ar 2 % būtiskuma sliekšni, kura pārsniegšanas gadījumā ieņēmumus vai izdevumus uzskata par nepareiziem. Aplēstais kļūdu līmenis neliecina par krāpšanu, nelietderīgi izlietotiem līdzekļiem vai izšķērdēšanu; tā ir aplēse par naudu, kuru nedrīkstēja izmaksāt, jo tās izlietojums nebija pilnībā atbilstošs ES un valsts noteikumiem.

2017. gadā no aptuveni 700 revidētiem darījumiem revidenti konstatēja 13 gadījumus, kuros bija aizdomas par krāpšanu (2016. gadā – 11). Šie gadījumi tika pārsūtīti ES Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*).

Revidenti attiecībā uz 2017. gadu izmēģināja jaunu pieeju kohēzijas jomai, un līdz ar to gan Komisijā, gan dalībvalstīs ir lielāka skaidrība par joprojām problemātiskiem jautājumiem. Jaunā

pieeja palīdz sekmēt pārskatatbildību un vēl vairāk uzlabo ES finanšu pārvaldību. Nākamajā gadā revidenti to piemēros arī citās izdevumu jomās.

Gada pārskats par ES budžetu, gada pārskats par Eiropas attīstības fondiem un kopsavilkuma dokuments "2017. gads. ES revīzijas īss apraksts" ir pieejami šādā adresē:

<http://www.eca.europa.eu/lv/Pages/AR2017.aspx>